

สรุปผลการประชุม

คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง
ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

วันพฤหัสบดีที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการหมายเลข ๓๕๐๑ ชั้น ๕ อาคารรัฐสภา ๓

ที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาการเมือง และพลเมืองศึกษาสำหรับนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ ๑ โดยคณะกรรมการได้พิจารณาเนื้อหาหลักสูตรดังกล่าวประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ความเป็นมา

ปัญหาที่ผ่านมาประชาธิปไตยของไทยเกิดความวุ่นวายเนื่องจากประชาชนชาวไทยมิได้ทำหน้าที่
ของพลเมืองอย่างเต็มที่ ระบบการศึกษาของไทยไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประชาธิปไตย ซึ่งคณะ
กรรมการได้เล็งเห็นถึงปัญหาของระบบการศึกษา จึงได้จัดทำหลักสูตรวิชาการเมืองและพลเมืองศึกษาสำหรับ
นักศึกษาระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ ๑ เพื่อใช้เป็นตัวอย่างให้กับกรมวิธีการเรียนการสอนสมัยใหม่ ที่เน้นการคิด
ถกเถียง อภิปราย และสรุปความแทนการท่องจำเหมือนแบบเดิมซึ่งเหมาะกับสภาวะการมีส่วนร่วมทาง
ประชาธิปไตยในอนาคตด้วย นอกจากนี้ประเด็นปัญหาต่างๆ เกิดจากหลายสาเหตุ อาทิ ปัญหาการติดหล่มทาง
การเมือง ปัญหาทางทรัพยากรบุคคล และปัญหาทางระบบการศึกษา โดยมีแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการ
กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่พลเมือง รวมถึงการฝึกฝน การอภิปราย วิเคราะห์ และ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปร่วมกัน

๒. วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้สังคมไทยหลุดพ้นหล่มทางการเมืองแห่งวัฏจักรของการคอร์รัปชันและ
การรัฐประหารซ้ำซากและเล็งเห็นถึงประโยชน์ของการทำหน้าที่พลเมืองในการดำรงตนในสังคมประชาธิปไตย
ที่ส่งผลให้มีความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยตนเอง

๓. เนื้อหาหลักสูตร แบ่งออกเป็นคาบเรียน ดังนี้

คาบที่ ๑ เป็นคาบแรกเป็นจุดเริ่มต้นของการละลายพฤติกรรม รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมซึ่งต้อง
อาศัยจิตวิทยาที่ดีของอาจารย์ผู้สอนที่จะชักนำให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันผ่านทางการเล่นของตนเองแก่เพื่อนๆ

คาบที่ ๒ เป็นคาบที่เข้าสู่การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการมีศีลธรรม และการเคารพ
กฎหมาย

คาบที่ ๓ เป็นคาบที่เน้นการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการมีความรับผิดชอบ และทำ
หน้าที่พลเมืองให้แก่ผู้เรียน

คาบที่ ๔ เป็นคาบที่เข้าสู่การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของประชาธิปไตยผ่านการ
เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียกับระบอบการปกครองในรูปแบบอื่นๆ

คาบที่ ๕ เป็นคาบที่เข้าสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิวัฒนาการทางการเมืองของไทย
ในยุคประวัติศาสตร์ว่าเป็นมาอย่างไร เพื่อให้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของอำนาจอธิปไตย หลักราชาอาณาจักร
และสถาบันกษัตริย์

คาบที่ ๖ เป็นคาบที่เข้าสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิวัฒนาการทางการเมืองของไทยสมัยใหม่ว่าเป็นมาอย่างไร เพื่อได้ตระหนักถึงความสำคัญของการแย่งอำนาจระหว่างรัฐสภา และสถาบันกษัตริย์ และเข้าใจถึงขั้นตอนการบริหารราชการแผ่นดิน

คาบที่ ๗ เป็นคาบที่เข้าสู่การตระหนักถึงการใช้สิทธิ และทำหน้าที่พลเมืองโดยยกเอาเรื่องคอร์ปชั่นมาเป็นประเด็นเรียนรู้

คาบที่ ๘ เป็นคาบที่เข้าสู่การฝึกฝนการใช้สิทธิและทำหน้าที่พลเมือง โดยให้ทดลองสืบค้นข้อมูลทางภาครัฐด้วยตนเอง

คาบที่ ๙ เป็นคาบที่เข้าสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาที่ก่อกวนการดำเนินประชาธิปไตยในโลกสากล ไม่ว่าจะเป็นการใช้หลักสิทธิเสรีการค้าอย่างสุดโต่งจนเกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม การเผด็จการรัฐสภาของฮิตเลอร์ รวมถึงชาติพันธุ์นิยม และการใช้ศาสนาครอบงำการเมือง

คาบที่ ๑๐ เป็นคาบที่เข้าสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาที่ก่อกวนการดำเนินประชาธิปไตยในประเทศไทย ชี้ให้เห็นปัญหาที่ทำให้ประชาธิปไตยของไทยไม่คืบหน้าเท่าที่ควร

คาบที่ ๑๑ เป็นคาบที่เข้าสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความเกี่ยวเนื่องของวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อการเมืองในปัจจุบัน และสามารถวิเคราะห์จนตระหนักถึงต้นตอปัญหาที่ควรแก้ไข

คาบที่ ๑๒ เป็นคาบที่ใช้กระตุ้นเตือนให้ผู้เรียนได้นำเอาความรู้ความเข้าใจที่ได้เรียนมา เพื่อนำไปใช้ในการแสดงทางออกในการแก้ไขปัญหาการเมืองไทย

ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของอนุกรรมการ

- หลักสูตรรายวิชา การเมืองและพลเมืองศึกษา ควรมีส่วนนำ ที่แทรกลงไปให้เห็นภาพใหญ่ๆ ของเอกสารทั้งหมดซึ่งควรเพิ่ม ๒ ส่วนคือ ๑) คำอธิบายรายวิชา (Course description) และ ๒) โครงสร้างรายวิชา

นางสาวกมลทิพย์ สุขเพียร

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้สรุปผลการประชุม

...../ตรวจ